

HOOD – Ανοιχτός διάλογος για τους Αστέγους

Πνευματικό Προϊόν 1

Φάση 3 | Δημιουργία μελέτης προφίλ

Εργαλείο

Σεπτέμβριος 2021

Τίτλος Εργασίας	HOOD – Ανοιχτός διάλογος των αστέγων
Συμφωνία Επιχορήγησης Αρ.	2020-1-IT02-KA204-079491
Διάρκεια έργου	Σεπτέμβριος 2020- Αύγουστος 2023
Ιστοσελίδα του έργου	www.hoodproject.org
Συντονιστής του έργου	Ufficio Pio della Compagnia di San Paolo - ONLUS
Συνεργάτες του έργου	CESIS (PT) UNITO (IT) Ufficio Pio (IT) Sant Joan de Déu (ES) Projekt UDENFOR (DK) KLIMAKA (GR)
Διανοητική παραγωγή	IO1 - Μελέτη προφίλ
Διάρκεια IO	Νοέμβριος 2020-Μάιος 2023
Επικεφαλής συνεργάτης IO	CESIS (PT)
Επίπεδο διάδοσης	Εταιρικό σχήμα

Εργαλεία του Hood

Το εργαλείο του Hood αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου **HOOD – Ανοιχτός Διάλογος για τους Αστεγούς**, που συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο έργο συμμετείχαν πέντε χώρες – Πορτογαλία, Ιταλία, Δανία, Ελλάδα και Ισπανία – και αναπτύχθηκε από κοινού από έξι οργανισμούς – Ufficio Pio (IT), Sant Joan de Déu (ES), Projekt Udenfor (DK) και ΚΛΙΜΑΚΑ (GR · CESIS (PT) και UNITO (IT) ως επιστημονικοί εταίροι και FEANTSA, Fio.PSD και HOGARSÍ, ως συνδεδεμένοι εταίροι.

Το εργαλείο χωρίζεται σε δύο κύριες ενότητες. Η πρώτη ενότητα αποτελείται από μια σύντομη ανασκόπηση σε μερικές σχετικές έννοιες και προσανατολισμούς που αξίζει να έχετε κατά νου κατά τη χρήση του πλέγματος Hood που περιλαμβάνεται στη δεύτερη ενότητα. Το πλέγμα σκοπεύει να βοηθήσει τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστήριξη σε άτομα που έμειναν πρόσφατα άστεγοι, με στόχο να συμβάλει από μια προσέγγιση με επίκεντρο την έκτακτη ανάγκη σε μια προσέγγιση με επίκεντρο την πρόληψη.

Ο κύριος στόχος του εργαλείου είναι να βοηθήσει τον επαγγελματία να συλλέξει και να συζητήσει πληροφορίες που αφορούν στους δικαιούχους, καθώς και τις ικανότητές τους, τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία τους, ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή υποστήριξη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους. Κατά τη συμπλήρωση του εργαλείου, η προσέγγιση πρέπει να είναι ανθρωποκεντρική. Το άτομο πρέπει να ακούγεται και να γίνεται σεβαστό σε ένα μη επικριτικό περιβάλλον.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο και για καλύτερη γνώση σχετικά με τις μεθοδολογίες του Hood, επισκεφτείτε τον ιστότοπο <https://hoodproject.org/>, όπου μπορείτε να βρείτε, για παράδειγμα, ορισμένα σχετικά έγγραφα (**bites**) και **videocasts**. Αυτά προσφέρουν μια εισαγωγή σε δύο προσεγγίσεις που πρέπει να προσαρμοστούν στο πεδίο των αστεγών εντός του χρονικού πλαισίου του έργου HOOD: i) τη Διαλογική προσέγγιση και ii) την προσέγγιση Ενεργοποίησης Συν-σχεδιασμού. Αναφέρονται σε θέματα που κυμαίνονται από την επιστημολογία στη βάση των προσεγγίσεων, τις βασικές αρχές των δύο μεθοδολογιών που αναφέρθηκαν και τα βασικά στοιχεία που τις χαρακτηρίζουν. Συνολικά, διευκολύνουν στην προοδευτική κατανόηση των δύο προσεγγίσεων που εξετάζονται, ενώ παρέχονται και βιβλιογραφικές αναφορές.

Η προώθηση της σημασίας της πρώιμης παρέμβασης και η ανάπτυξη μιας νέας μεθοδολογίας βασισμένης στις Διαλογικές Πρακτικές και στην Προέγγιση του Συν-Σχεδιασμού κατά την εργασία με άτομα που έμειναν πρόσφατα άστεγα αποτελούν ακρογωνιαίους λίθους του έργου HOOD.

Η πρώιμη παρέμβαση είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση της αστεγίας. Ο χρόνος είναι ένας βασικός παράγοντας που διαμορφώνει τις ικανότητες και τα στοιχεία ταυτότητας του ατόμου. Οι άνθρωποι που περνούν περισσότερο χρόνο μένοντας στο δρόμο και σε υπηρεσίες χαμηλού ορίου τείνουν να χάνουν σταδιακά πόρους και ικανότητες και να μετακινούνται σε μια ολοένα και πιο ευάλωτη κατάσταση. Εκτός από το χρόνο που περνούν τα άτομα στο δρόμο, τείνουν να τυποποιούν τις συμπεριφορές τους. Προκειμένου να αναπτύξουν στρατηγικές αντιμετώπισης της κατάστασης που αντιμετωπίζουν, ο άστεγοι τείνουν να χάνουν ικανότητες, να μειώνουν τα κοινωνικά τους δίκτυα και να περιορίζουν τις μελλοντικές προοπτικές τους, «εγκλωβισμένοι» στην παρούσα διάσταση..

Η πρώιμη παρέμβαση μπορεί επίσης να είναι μια στρατηγική που υιοθετείται για τη διευκόλυνση της προοδευτικής μετατόπισης του παραδείγματος από μια προσέγγιση με επίκεντρο την έκτακτη ανάγκη σε μια προσέγγιση με επίκεντρο την πρόληψη.

Επιπλέον, θα πρέπει να αναγνωριστεί η ετερογένεια του πληθυσμού των αστεγών καθώς και η πολυπλοκότητα της σύνδεσης μεταξύ δομικών και ατομικών παραγόντων. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους πόρους, τα ενδιαφέροντα, τις προσωπικές αξίες του ατόμου κ.λπ.. Συμμετοχή των χρηστών, ατομική συνεργασία με αυτούς με έμφαση στις θετικές σχέσεις, δημιουργία συναισθήματος

κοινότητας μεταξύ των συμμετεχόντων, αυτοδιάθεση και αναγνώριση των προοπτικών των συμμετεχόντων: όλες αυτές είναι σημαντικές πτυχές.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η πρώιμη παρέμβαση στοχεύει επίσης στην προώθηση της ενδυνάμωσης, είναι απαραίτητο ο επαγγελματίας να υιοθετήσει μια διαλογική θέση: δεν θα υποθέτει πλέον ότι γνωρίζει καλύτερα τόσο ως προς τον στόχο όσο και ως προς το πώς θα φτάσει εκεί και θα υιοθετήσει μια θέση όχι προσανατολισμού/καθοδήγησης αλλά υποστήριξης. Μόνο έτσι θα καταφέρει το άτομο να φαντάζεται το επιθυμητό μέλλον του, το οποίο θα αναπτυχθεί αργά στο μυαλό του όταν στηθεί ένας αυθεντικός χώρος (στόχων, πραγμάτων που πρέπει να κάνουμε).

Στο πλαίσιο των Διαλογικών Πρακτικών και της Προσέγγισης του Συν-Σχεδιασμού, η σχέση ισχύος αλλάζει και ανακατανέμεται. Η δυναμική σύμφωνα με την οποία ο κοινωνικός λειτουργός ορίζει την καλύτερη διαδρομή για το άτομο και αναμένει να ακολουθηθεί από αυτόν, καταργείται. Το άτομο έχει τη δύναμη να κατευθύνει την παρέμβαση και οι κοινωνικοί λειτουργοί γίνονται εργαλεία για τη διατήρησή της. Σε κάθε διαλογική δραστηριότητα, το αντικείμενο του λόγου (το πρόβλημα, η ανάγκη, η παρέμβαση...) δεν ορίζεται από μια και μοναδική φωνή, αλλά μάλλον από μια πολλαπλότητα φωνών (πολυφωνία). Βρίσκονται σε ισότιμη σχέση μεταξύ τους: κανένας από αυτούς δεν δικαιούται να παρέχει τη μοναδική, τελική περιγραφή του γεγονότος ή της κατάστασης. Πράγματι, κάθε άτομο χρειάζεται τους άλλους για να διαμορφώσει συλλογικά νοήματα. Το άνοιγμα χώρων χωρίς προκαθορισμένες απαντήσεις, το να συμβαίνουν πράγματα που δεν είναι προγραμματισμένα, η επανεξέταση και αλλαγή της πορείας από το ίδιο το άτομο είναι ευπρόσδεκτα στοιχεία. Είναι όλα μέρος της διαδικασίας ανακατασκευής νοημάτων που οι επαγγελματίες πρέπει να προωθήσουν, όχι να εμποδίσουν.

Για μια βαθύτερη κατανόηση της προσέγγισης της πρώιμης παρέμβασης, διαβάστε το [ενημερωτικό δελτίο](#) στον [ιστότοπό](#) μας και παρακολουθήστε τα [videocasts](#) που γυρίστηκαν με τον γιατρό Pedro Perista, από το CESIS.

Μερικές σχετικές έννοιες και προσανατολισμοί που αξίζει να έχετε υπόψη σας

ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Η μέθοδος προσπαθεί να μειώσει τον χρόνο που δαπανάται σε κέντρα υποδοχής ή στο δρόμο ή σε ακατάλληλες συνθήκες στέγασης για να υποστηρίξει το άτομο βραχυπρόθεσμα να βρει εργασία και στέγη σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές του Housing Led.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Η ύπαρξη ικανοτήτων υποδηλώνει ότι ένα άτομο έχει την ελευθερία να επιτύχει ενεργά τη λειτουργικότητά του και όχι επειδή αναγκάζεται να το κάνει. Σύμφωνα με την Προσέγγιση Ικανοτήτων, οι κοινωνικές πολιτικές θα πρέπει να έχουν πρωταρχικό ρόλο ενδυνάμωσης. Θα πρέπει να προστατεύουν και να ενισχύουν το σύνολο των ικανοτήτων των ανθρώπων, έτσι ώστε αυτοί οι άνθρωποι να μπορούν να κάνουν τις δικές τους επιλογές και να ζήσουν μια ουσιαστική και ολοκληρωμένη ζωή. Η λειτουργικότητα αναφέρεται σε πράγματα που είναι εφικτά να επιτύχει ένα άτομο και που είναι αρεστά στον ίδιο.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

Τα δυνατά σημεία είναι στενά συνδεδεμένα με την Προσέγγιση Ικανοτήτων και βασίζονται στις δυνάμεις και τους πόρους των ανθρώπων, των κοινοτήτων και του περιβάλλοντός τους, και όχι στα προβλήματα και τις παθολογίες τους, σαν επίκεντρο της διαδικασίας βοήθειας.

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΣΧΕΔΙΑ-ΣΜΟΥ

Ο σκοπός του Ενεργοποιητικού Συν-σχεδιασμού δεν είναι αποκλειστικά η οργάνωση ενός συνόλου υποστηρικτικών για το άτομο που έχει ανάγκη, αλλά κυρίως η οικοδόμηση της υποστήριξης που απαιτείται μέσω διαδικασιών διευκόλυνσης, ώστε να επιτραπεί στο υποστηριζόμενο άτομο να αναλάβει την καθοδήγηση της ΖΩΗΣ του/της. Η κατευθυντήρια αρχή είναι η έννοια του αυτοπροσδιορισμού όσον αφορά τις ευκαιρίες και την ελευθερία να κάνει επιλογές για τη δική του ευημερία. Αυτή η προσέγγιση ορίζεται ακόμη καλύτερα στην έννοια της «χωρητικότητας» που είναι η υπόθεση της συγκεκριμένης δυνατότητας προσδιορισμού της πορείας της ίδιας της ύπαρξης.

ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Η προσέγγιση του ανοιχτού διαλόγου αντικατοπτρίζει έναν τρόπο εργασίας ενθαρρύνοντας τον διάλογο μεταξύ των επαγγελματιών, του ατόμου και του ευρύτερου κοινωνικού δικτύου. Η προσέγγιση περιλαμβάνει τρεις βασικές αρχές: «ανοχή στην αβεβαιότητα», «διαλογισμός» και «πολυφωνία στα κοινωνικά δίκτυα» που έχει αναπτυχθεί περαιτέρω για να καταστεί δυνατή η μεθοδολογία συν-σχεδιασμού.

INTERVISION

Η μεθοδολογία intervision είναι μια κοινή μέθοδος μάθησης σε μια ομάδα ίσων, που εστιάζει στη βελτίωση της προσωπικής λειτουργίας του προσωπικού με στόχο τη βελτίωση της εργασίας θεραπείας / φροντίδας.

Το παρακάτω πλέγμα προορίζεται να είναι ένα εργαλείο υποστήριξης για τους επαγγελματίες. Η στήλη στα αριστερά προσδιορίζει ένα ευρύ φάσμα δεικτών που πρέπει να αντικατοπτρίζουν την τρέχουσα κατάσταση του ατόμου που βιώνει έλλειψη στέγης. Στην κεντρική στήλη, ο επαγγελματίας θα πρέπει, σε μια διαλογική προσέγγιση, να καταγράφει τις δυσκολίες, τα προβλήματα, τους στόχους, τις φιλοδοξίες κ.λπ. του ατόμου που βιώνει την έλλειψη στέγης, με τρόπο μη επικριτικό. Η στήλη στα δεξιά μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον επαγγελματία για να συμπεριλάβει τα αποτελέσματα της κοινής διαδραστικής διαδικασίας συζήτησης με το άτομο σχετικά με τις προτεραιότητες που θα επιλέξει: τον εντοπισμό πιθανών επαφών σχετικά με το πώς να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες, τις φιλοδοξίες του ατόμου κ.λπ. και να καθορίσει στόχους που πρέπει να επιτευχθούν βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Τρέχουσα κατάσταση

Άτομο

Επαγγελματίας

Φύλο

Άντρας

Γυναίκα

Άλλο

Τρέχουσα	Άτομο	Επαγγελματίας
----------	-------	---------------

Ηλικία	☐ < 18		
	☐ 18-29		
	☐ 30-49		
	☐ 50-64		
	☐ 65-80		
	☐ 80+		

Πλέγμα HOOD

Τρέχουσα κατάσταση

Άτομο

Επαγγελματίας

Οικογενειακή Κατάσταση

Μοναχικό άτομο

Με σύντροφο

Με παιδί/-ιά

Με σύντροφο και παιδί/-ιά

Άλλη κατάσταση

Πλέγμα HOOD

	Τρέχουσα κατάσταση	Άτομο	Επάγγελμα
Τρέχουσα κατάσταση αστέγων (τυπολογία ΕΤΗΟΣ)	☐ Άτομο που ζει άσχημα		
	☐ Άτομο σε κατάλυμα έκτακτης ανάγκης		
	☐ Άτομο σε κατάλυμα για αστέγους		
	☐ Άτομο σε καταφύγιο για γυναίκες		
	☐ Άτομο σε κατάλυμα για μετανάστες		
	☐ Άτομο που πρόκειται να φύγει από ιδρύμα		
	☐ Άτομο που λαμβάνει μακροπρόθεσμη υποστήριξη (λόγω έλλειψης στέγης)		
	☐ Άτομο που ζει σε ανασφαλές κατάλυμα		
	☐ Άτομο που ζει υπό την απειλή έξωσης		
	☐ Άτομο που ζει υπό την απειλή βίας		
	☐ Άτομο που ζει σε προσωρινές / μη συμβατικές κατασκευές		
	☐ Άτομο που ζει σε ακατάλληλη κατοικία		
	☐ Άτομο που ζει σε υπερβολικό συνωστισμό		

Πλέγμα HOOD

	Τρέχουσα Κατάσταση	Άτομο	Επαγγελματίας
Για πόσο καιρό βιώνει κατάσταση αστέγου;	☐ < 3 μήνες		
	☐ 3-6 μήνες		
	☐ 7-12 μήνες		
	☐ 1-4 χρόνια		
	☐ 5-9 χρόνια		
	☐ 10+ χρόνια		

Πλέγμα HOOD

	Τρέχουσα Κατάσταση	Άτομο	Επαγγελματίας
Προβλήματα ή/και δυνατά σημεία/δυνατότητες	Εργασία (Ανεργία) [επίσημη και ανεπίσημη]		
	Εισόδημα [επίσημο και ανεπίσημο]		

Πλέγμα HOOD

Τρέχουσα κατάσταση

Άτομο

Επαγγελματίας

Προβλήμα
τα ή/και
δυνατά
σημεία/
δυνατότητ
ες

Σχέσεις
[οικογένεια,
γειτονιά,
φίλοι]

Σημαντικά
πρόσωπα
[ποιοι είναι
αυτοί; πού τους
συναντά
κάποιος γιατί
είναι σημαντικά]

Πλέγμα HOOD

Τρέχουσα κατάσταση

Άτομο

Επαγγελματίας

Προβλήμα
τα ή/και
δυνατά
σημεία/
δυνατότη
τες

Υγεία
[ψυχικές
και
σωματικές/
εξαρτήσεις]

Πλέγμα HOOD

Τρέχουσα κατάσταση	Άτομο	Επαγγελματίας
--------------------	-------	---------------

Προβλήματα ή/και δυνατά σημεία/δυνατότητες	Δεξιότητες [Αυτονομία, προσέλευση, συνέπεια, υπευθυνότητα, επικοινωνία]		
	Προσόντα / Εκπαίδευση		
	Κατάσταση κατοικίας		

Πλέγμα HOOD

Τρέχουσα κατάσταση

Άτομο

Επαγγελματίας

Πρώθηση της ενεργού συμμετοχής σε θέματα που τον αφορούν

Οργανωτικές πρακτικές (προβλήματα ή/και δυνατά σημεία)

Πρώθηση της ενεργού συμμετοχής, δίνοντας του τη δυνατότητα να επιλέξει από θεραπείες και υπηρεσίες

Πλέγμα HOOD

Δείκτες	Άτομο	Επαγγελματίας
<p>Οργανωτικές πρακτικές (προβλήματα ή/και δυνατά σημεία)</p>	<p>Πρώθηση της ενεργού συμμετοχής με την ενσωμάτωσή του/της στις αποφάσεις για την κατάστασή του/της</p>	
	<p>Συμμετοχή σημαντικών προσώπων που προσδιορίζονται από αυτόν στη διαδικασία παρέμβασης</p>	

Πλέγμα HOOD

Δείκτες	Άτομο	Επαγγελματίας
---------	-------	---------------

<p>Οργανωτικές πρακτικές (προβλήματα ή/και δυνατά σημεία)</p>	<p>Συμμετοχή του ατόμου στον προγραμματισμό της συνάντησης (τόπος, ώρα κ.λπ.)</p>		
	<p>Άλλο</p>		

EU project by

